

Lovforslag foreslaas overført hertil, i Overensstemmelse med Konsistoriums Forslag i Tillæg V., Honoraret til Universitetets Arkivar 400 Kr., der hidtil er afholdt af Universitetets Udgiftspost 5. a., og Honorarerne til Stipendiebestyrelsens 3 Medlemmer paa ialt 600 Kr. samt Honoraret til Regensprovsten 600 Kr., hvilke sidstnævnte Beløb paa ialt 1,200 Kr. hidtil ere afholdte af Kommunitetets Udgiftspost 4. b. Desuden er Honoraret til Referendarius Consistorii foreslaaet forøget fra 600 Kr. til 1,000 Kr., jfr. Konf. Forst. S. 46—47. Efter de nævnte Overførsler og med den sidste Forøgelse udgjør Honorarsummen 6,600 Kr.

Bestemmelserne i Paragrafens 2det og 3die Stykke ere optagne efter Loven af 25de Marts 1871 § 9, 3die og 4de Stykke; kun ere Summerne 18,000 Kr. og 14,000 Kr. forandrede til henholdsvis 19,800 Kr. og 15,800 Kr. som Følge af de ved de senere Finantslove givne Bevillinger.

Efter Tillæg VI. til Konsistoriums Lønningslovforslag og Bilag II. til sammes Forslag om Universitetets Lærerkræfter vilde den samlede Merudgift for Universitetet beløbe sig til 75,110 Kr. + 39,200 Kr. (eventuelt 43,200 Kr.) eller ialt 114,310 Kr. (eventuelt 118,310 Kr.); efter nærværende Lovforslag vil Merudgiften blive nedbragt til ca. 100,000 Kr., dog afsat fra det Beløb, der i Medfør af Bestemmelserne i § 13, 2det Stykke, vil være at godskrive Bestillingsmænd.

ad § 14.

Efter Lønningsloven af 25de Marts 1871 lønnes Lærerne ved den polytekniske Læreaustalt i Mathematik, i Maskinlære og geometrisk Tegning, i Vand-, Vej- og Jernbanebygning som de nærmere Docenter ved Universitetet (2,400 Kr. med Stigning hvert 5te Aar indtil 5,200 Kr., nemlig 4 Tillæg à 600 Kr. og 1 Tillæg paa 400 Kr.). Foruden disse 3 Lærere lønnes endnu i Genhold til Lønningsloven af 12te Januar 1858 § 12 Læreren i Fysik (Holten) med 800 Kr. foruden 25 Kr. 41 Ø. i Tillæg efter Loven af 26de Marts 1870 §§ 9 og 11 samt Læreren i Teknologi (Wilkens) med 3,200 Kr. foruden 216 Kr. i Tillæg efter Loven af 26de Marts 1870 §§ 9 og 11; disse Beløb bortfalde ved Ledighed, jfr. Rigsdagsstændene for 1868—69 Tillæg A. Sp. 1679—1680; Læreren i Teknologi skal efter Loven af 25de Marts 1871 lønnes med et Honorar af 1,600 Kr., hvilket Beløb er indbefattet under den i Lovens § 9 til Honorarer fastsatte Sum af 7,100 Kr. Efter at Undervisningen i Maskinlære tidligere havde været forbunden med Legneundervisningen, blev den ved Statsraad Hummels Død i 1873 silt dervfra, saaledes at Legneundervisningen, blev overdraget til Professor Schjellerup, som indtil da havde været ansat som Assistent ved Legnestuen. Man

greb den Leilighed, Statsraad Hummels Død frembyd, til at faa disse 10 Grene af Undervisningen adskilte, der ikke bør forenes, dels fordi de ere aldeles uensartede, og dels fordi det store Elefantal gjør det uoverkommeligt for en Mand at varetage begge. Som Følge af denne Adskillelse anses det for rigtigst, at Lønnen til Legnelæreren overføres fra den samlede Lønningssum til den samlede Honorarsum.

Som det vil ses af Lovforslaget, har man nu foreslaaet de fast ansatte Læreres Løn forøget fra 3 til 7, fordi Lærerne i teknisk Kemi, i mekanisk Teknologi, i deskriptiv Geometri og i Fysik af Betydning til Fagets Omfang og Vigtighed bør, ligesom de i de tre ovennævnte Fag fast beskillede Lærere, have fast Ansættelse. Til Begrundelse heraf skal bemærkes Følgende: Den tekniske Kemi er først og fremmest et Hovedfag ved Læraanstaltens Undervisning; den kræves i større eller mindre Omfang ved alle Læreaanstaltens Examina, ved Examen i anvendt Naturvidenskab og for examinerede Kemikere gives der endog ikke mindre end fem Karakterer i dette Fag, nemlig to mundtlige og to skriftlige foruden en Karakter i Udskrift til et Fabrikantlag, som er et i Studietiden udsjort og af Tegninger ledsaget større skriftligt Arbejde. Som Lærefag lægger den tekniske Kemi Beslag paa vedkommende Lærers hele Tid; det omfatter nemlig, foruden et meget vigtigt større Afstnit om Varmens Benyttelse, alle de Fabrikationer, som hvile paa kemiske Processer og deriblandt ogsaa den hele Metallurgi. Indenfor Fagets Omraade vører sig desuden et frodigt Liv, som skylbes dels Eidsalderens hele Lændens, dels den Dag for Dag tiltagende Samvirken mellem Videnskab og Praxis, og Læreren maa følge denne Udvikling i alle Detailler ikke blot af Betydning til sin Embedsogjerning ved Anstalten, men ogsaa fordi han i Embeds Medfør har at afgive Erklæringer over Eneretsansøgninger og påtænkte Lovudkast og jævnlig bestikkes til Medlem af Regjeringskommissioner. Lillige maa Læreren fortsatte Studium af den tekniske Kemi støttes af tilsvarende praktiske Laboratoriumsarbejder, til hvilke der ved de aarlige Finantslove er bevilget ham 400 Kr. til Anskaffelse af de fornødne Materialier m. m. Endnu tilføjes, at Fagets Betydning ikke tidligere er traadt klart frem, fordi det var henlagt under Lærerne i den theoretiske Kemi, for hvem det nødvendigvis maatte være et Bisag, da de, som maatte følge den theoretiske Kemis Udvikling, hvad der vel allerede maa betragtes som uoverkommeligt for den enkelte Mand, vare aldeles ude af Stand til at følge den tekniske Kemis uhyre hurtige Fremfærd, og det saameget mere, som den paa mange Steder fjerner sig ganske fra den videnskabelige Kemis Omraade og Behandlingsmaade.

Hvad der her er sagt om den tekniske Kemi gjælder i fuldt Maal ogsaa om den mekaniske Tekno-